

महाराष्ट्र शासन

पोलीस महासंचालक कार्यालय, महाराष्ट्र राज्य
महाराष्ट्र राज्य पोलीस मुख्यालय, शहीद भगतसिंग मार्ग, कुलाबा, मुंबई ४०० ००१

क्र. पोमसं/३६/र. व का.(८३००) शा.नि.-अधिसूचना/०१/२०२३,

मुंबई, दिनांक २२/११/२०२३

संदर्भ :- जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर यांचे पत्र
क्र.जि.मुं.श/सा.प्र./मराठा कुणबी/ जात प्रमाणपत्र अभिलेख तपासणी/२०२३, दिनांक ०८
नोव्हेंबर, २०२३.

विषय :- मुंबई शहर जिल्ह्यामध्ये मराठा समाजातील व्यक्तींना कुणबी/मराठा कुणबी/ कुणबी
मराठा जातीचे प्रमाणपत्र देण्यासंदर्भात शासनाच्या विविध कार्यालयातील पूर्वीच्या
पुराव्याची/अभिलेख तपासणी करणेबाबत

परिपत्रक -

जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर यांचे पत्र क्र.जि.मुं.श/सा.प्र./मराठा कुणबी/
जात प्रमाणपत्र अभिलेख तपासणी/२०२३, दिनांक ०८ नोव्हेंबर, २०२३ पत्राची प्रत, शासन निर्णय, सामान्य
प्रशासन विभाग, क्र.मआसु-२०२३/प्र.क्र.०३/१६-क, दिनांक ०३ नोव्हेंबर, २०२३ च्या शासन निर्णयासह
सलग्न करण्यात येत आहे.

२. तरी, सदर पत्रानुसार कृपया योग्य ती कार्यवाही करण्यात यावी.

(प्रविण शिखरे)

पोलीस महासंचालक यांचे उप सहायक(र.व.का.),
पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकरिता.

प्रति,

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई (सस्नेह)
महासंचालक, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (सस्नेह).
पोलीस महासंचालक, दहशतवाद विरोधी पथक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (सस्नेह)
पोलीस महासंचालक, लोहमार्ग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (सस्नेह)
आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
सर्व पोलीस आयुक्त (लोहमार्गसह).

अपर पोलीस महासंचालक (कायदा व सुव्यवस्था / प्रशिक्षण व खास पथके / आस्थापना / प्रशासन
नियोजन व समन्वय / विशेष कृती / रा.रा.पो.बल / वाहतूक / फोर्स वन / आर्थिक
गुन्हे / नागरी हक्क संरक्षण), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

अपर पोलीस महासंचालक व संचालक, दळणवळण, माहिती तंत्रज्ञान व परिवहन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

सर्व परिक्षेत्रीय विशेष पोलीस महानिरीक्षक / पोलीस उप महानिरीक्षक

विशेष पोलीस महानिरीक्षक (कायदा व सुव्यवस्था / आस्थापना / प्रशासन / महिला व बाल अत्याचार
प्रतिबंध विभाग/ सायबर सुरक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, व्हीआयपी सुरक्षा, मुंबई/मोटार परिवहन विभाग, पुणे/
नक्षल विरोधी अभियान, नागपूर.

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, राज्य राखीव पोलीस बल, पुणे व नागपूर.

संचालक व विशेष पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी, पुणे

उप संचालक, महाराष्ट्र पोलीस अकादमी, नाशिक.

पोलीस उप महानिरीक्षक, गडचिरोली परिक्षेत्र, कॅम्प नागपूर.

सर्व पोलीस अधीक्षक (गुन्हे / बिनतारी संदेश / लोहमार्गसह)

पोलीस अधीक्षक, विशेष कृती दल, सुराबर्डी, अमरावती रोड, नागपूर.

प्राचार्य, गुन्हे अन्वेषण प्रशिक्षण केंद्र, नाशिक.

सर्व प्राचार्य पोलीस प्रशिक्षण केंद्रे.

सर्व समादेशक, राज्य राखीव पोलीस बल, गट क्र.१ ते १९

सहायक पोलीस महानिरीक्षक (का.व सु./ प्रशासन / नि. व स./ धोरण), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

पोलीस महासंचालक यांचे वरिष्ठ उपसहायक/ उपसहायक

सर्व कार्यासन अधिकारी, का.क्र.०१ ते ४४

प्रत,

पोलीस उप अधीक्षक, संगणक कक्ष, पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

२. पोलीस उप अधीक्षक, यांना विनंती करण्यात येते की, सदरहू शासन निर्णयाची प्रत या कार्यालयाच्या
www.mahapolice.gov.in या संकेतस्थळावर शासन निर्णय / परिपत्रके “सर्वसाधारण “ या सदराखाली
प्रकाशित करण्यात यावा.

महाराष्ट्र शासन

जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर.

ओल्ड कस्टम हाउस, शहीद भगतसिंह मार्ग, फोर्ट, मुंबई- ४०० ००१

फोन नं:- ०२२-२२६६४२३८ ई-मेल:- gadmumbaicity@gmail.com

क्रमांक:- जि.मुं.श/सा.प्र./मराठा कुणबी/जात प्रमाणपत्र अभिलेख तपासणी/२०२३

दिनांक :- ८/११/२०२३

प्रति,

१. मा. सह सचिव, कार्या.-१४, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२. उपसचिव, सेवा सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. पोलिस महासंचालक, मुंबई
४. मा. जनरलमॅनेजर, बेस्टभवन, बेस्टमार्ग, कुलाबा-१.
५. मा. उपाध्यक्ष व व्यवस्थापक संचालक, राज्य परिवहन महामंडळ
६. मा. रजिस्ट्रार, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई
७. रजिस्टार, सिटी सिव्हिल कोर्ट, मुंबई
८. राज्य उत्पादन शुल्क आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
९. संचालक, लेखा व कोषागार कार्यालय, मुंबई
१०. कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
११. मा. सचिव, राज्य निवडणुक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
१२. मा. लोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
१३. मा. महाराष्ट्र राज्य, मानवी हक्क आयोग, मुंबई
१४. मा. राज्य माहिती आयोग, मुंबई

विषय - मुंबई शहर जिल्ह्यामध्ये मराठा समाजातील व्यक्तींना कुणबी/ मराठा कुणबी/ कुणबी मराठा जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्यासंदर्भात शासनाच्या विविध कार्यालयातील पूर्वीच्या पुराव्याची/अभिलेख तपासणी करणेबाबत.

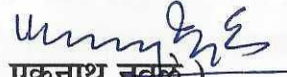
संदर्भ - १. शासन निर्णय दि. ३१.१०.२०२३ व ०३.११.२०२३ तसेच मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे दि. ०३.११.२०२३ रोजी व्हि सी मधील निर्देश.
२. मा. न्यायमूर्ती संदीप शिंदे, (निवृत्त) यांचे अध्यक्षतेखाली गठीत समितीच्या दि. ०६.११.२०२३ रोजी झालेल्या बैठकीत दिलेले निर्देश.

महोदय/ महोदया,

मराठा समाजास मराठा कुणबी, कुणबी मराठा, कुणबी जात प्रमाणपत्र देण्याबाबत संदर्भ क्र.१ अन्वये निश्चित करण्यात आलेल्या कार्यपद्धतीच्या अनुषंगाने मुंबई शहर जिल्ह्यातील विविध शासकीय/निमशासकीय कार्यालयाच्या विविध विभागात आस्थापना शाखेसह इतर ठिकाणी सन १९४८ पुर्वीचे तसेच १९४८ ते १३/१०/१९६७ या दरम्यानचे कागदपत्र/पुरावे यांची तपासणी करून त्यामध्ये मराठा कुणबी, कुणबी मराठा, कुणबी या जातींचा नामोल्लेख असलेले दस्तावेज/पुरावे

आढळल्यास अशी माहिती संकलित करून सार्वजनिक करणेबाबत तात्काळ कार्यवाही करणेचे निर्देश शासनाने दिलेले आहेत. मात्र या अभिलेख्यांपैकी आपल्या कार्यालयातील सेवा पुस्तके हे ३१/१०/२०२३ पर्यंत तपासण्यात यावी आणि त्यात नमुद केलेली जाती प्रमाणपत्र व पडताळणी प्रमाणपत्र याची तपासणी करण्यात यावी. तसेच याअनुषंगाने अभिलेख तपासणी बाबत सर्व विभागांकडून करण्यात येत असलेल्या कार्यवाहीचा आढावा शासन स्तरावरून दररोज घेण्यात येत आहे. या संदर्भात सदरचे काम विहित वेळेत पूर्ण होण्याच्या दृष्टीने आपले स्तरावरून आपल्या अधिनस्त संबंधित विभागांना उपलब्ध अभिलेख्यांची जसे सेवापुस्तक इ. तपासणी करून तपासणीअंती मराठा कुणबी, कुणबी मराठा व कुणबी या जातींचा उल्लेख असलेले उक्त नमुद कालावधीतील अभिलेख मुंबई शहर जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या संकेतस्थळावर सार्वजनिक करण्याच्या दृष्टीने सॉफ्ट कॉपीसह स्कॅन कॉपी ४ प्रतीत दिनांक १०/११/२०२३ पर्यंत उपलब्ध करून देण्यासंदर्भात आपले स्तरावरून उचित निर्देश देण्यात यावेत, ही नम्र विनंती. आपल्या माहिती व सुलभ संदर्भासाठी वर नमुद शासन निर्णय तसेच अभिलेख तपासणीचे विहित नमुने सोबत जोडण्यात येत आहेत.

सोबत- वरीलप्रमाणे

(एकनाथ नवले)

उपजिल्हाधिकारी तथा समन्वय अधिकारी,
स्वतंत्र विशेष कक्ष, मुंबई शहर

मराठवाड्यातील मराठा समाजास मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जात प्रमाणपत्र देण्याच्या प्रक्रियेमध्ये आवश्यक त्या अनिवार्य निजामकालीन पुरावे, वंशावळी, शैक्षणिक पुरावे, महसूली पुरावे, निजामकाळात झालेले करार, निजामकालीन संस्थानिकांनी दिलेल्या सनदी, राष्ट्रीय दस्तावेज इत्यादी पुराव्यांची वैधानिक व प्रशासकीय तपासणी करण्याबाबत तसेच, तपासणीअंती पात्र व्यक्तींना मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी निवृत्त न्यायमूर्ती यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या समितीची व्याप्ती संपूर्ण राज्यासाठी वाढविण्याबाबत..

**महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक : मआसु- २०२३/प्र.क्र.०३/१६-क

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : ०३ नोव्हेंबर, २०२३

संदर्भ : सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : मआसु- २०२३/प्र.क्र.०३/१६-क,
दि.७.९.२०२३

प्रस्तावना :

राज्याच्या मराठवाडा विभागातील मराठा समाजातील पात्र व्यक्तींना मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्यासंदर्भात संबंधित व्यक्तींनी सक्षम प्राधिकारी यांचेकडे कुणबी जातीसंदर्भात सादर केलेल्या निजामकालीन पुरावे, वंशावळी, शैक्षणिक पुरावे, महसूली पुरावे, निजामकाळात झालेले करार, निजामकालीन संस्थानिकांनी दिलेल्या सनदी, राष्ट्रीय दस्तावेज इत्यादी पुराव्यांची वैधानिक व प्रशासकीय तपासणी कशी करावी व तपासणीअंती मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जातीचे जात प्रमाणपत्र पात्र व्यक्तींना देण्याबाबतची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी मा.न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त) यांचे अध्यक्षतेखाली सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि.७.९.२०२३ च्या संदर्भीय शासन निर्णयान्वये समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

२. संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यात मराठा समाजातील पात्र व्यक्तींना कुणबी जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्याबाबत घेण्यात आलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने मा.न्यायमूर्ती शिंदे समितीची व्याप्ती वाढविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्या अनुषंगाने शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :

मराठवाडा विभागातील मराठा समाजातील पात्र व्यक्तींना कुणबी जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्यासंदर्भात समितीची कार्यपद्धती यापूर्वीच दि. ०७.०९.२०२३ च्या संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये निश्चित करण्यात आलेली आहे. आता, या शासन निर्णयान्वये मराठवाड्यासह संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यातील मराठा समाजातील पात्र व्यक्तींना कुणबी जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्यासंदर्भात मराठा समाजातील संबंधित व्यक्तींनी सक्षम प्राधिकारी यांचेकडे

सादर केलेल्या पुराव्यांची वैधानिक व प्रशासकीय तपासणी कशी करावी व तपासणीअंती कुणबी जातीचे जात प्रमाणपत्र पात्र व्यक्तींना देण्याबाबतची कार्यपद्धती निश्चित करून अहवाल शासनास सादर करण्यासाठी मा.न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त) समितीची व्याप्ती संपूर्ण राज्यासाठी वाढविण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. त्यानुसार, आता समितीची रचना खालीलप्रमाणे राहिल.-

१	मा.न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त)	अध्यक्ष
२	अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग	सदस्य
३	प्रधान सचिव, विधि व न्याय विभाग	सदस्य
४	सर्व विभागीय आयुक्त	सदस्य
५	सर्व जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी	सदस्य
६	सह सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (सा.वि.स.) मंत्रालय, मुंबई	सदस्य सचिव

२. **समितीची कार्यकक्षा** - समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहिल.

संपूर्ण महाराष्ट्रातील मराठा समाजातील व्यक्तींना मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्यासंदर्भात संबंधित व्यक्तींनी सक्षम प्राधिकारी यांचेकडे कुणबी जातीसंदर्भात सादर केलेल्या पुराव्यांची वैधानिक व प्रशासकीय तपासणी कशी करावी व तपासणीअंती मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जातीचे जात प्रमाणपत्र पात्र व्यक्तींना देण्याबाबतची कार्यपद्धती निश्चित करणे.

३. **समितीचा कार्यकाळ** - प्रस्तुत समितीने आपला अहवाल दिनांक २४ डिसेंबर, २०२३ पर्यंत शासनास सादर करावा.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३११०३२२३१०४९६०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**SUMANT NAMDEORAO
BHANGE**

Digitally signed by SUMANT NAMDEORAO BHANGE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=SOCIAL JUSTICE
AND SPECIAL ASSISTANCE DEPARTMENT,
2.5.4.20=17b7f71196a30f5dadd3859d04bf654ed8b2dd1177972936de
56dcefe4daa38e, postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=1FB1B48850CC3E5A74179F14C10EC607D898EA3022F7
5E225829CC7525E64558, cn=SUMANT NAMDEORAO BHANGE
Date: 2023.11.03 23:20:19 +05'30'

(सुमंत भांगे)
शासनाचे सचिव

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा.उप मुख्यमंत्री (गृह, विधि व न्याय) यांचे सचिव
- ४) मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव

- ५) मा.सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ६) मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/ विधानसभा
- ७) सर्व विधानसभा सदस्य/ विधानपरिषद सदस्य
- ८) मा.न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त)
- ९) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य
- १०) अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
- ११) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा)
- १२) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद)
- १३) सर्व विभागीय आयुक्त
- १४) सर्व जिल्हाधिकारी
- १५) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
- १६) आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे
- १७) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक
- १८) आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
- १९) सह सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (सा.वि.स.), मंत्रालय, मुंबई
- १९) निवडनस्ती

महाराष्ट्र शासन
विभागीय आयुक्त कार्यालय छत्रपती संभाजीनगर
(सामान्य प्रशासन शाखा)

दिल्ली गेट जवळ, छत्रपती संभाजीनगर 431001

Email dcg.aurangabad@gmail.com

जा.क्र.-2023/सा.प्र./आस्था/मसकुजाआ/कावी-88

दिनांक- 31/10/2023.

प्रति,

जिल्हाधिकारी,

छत्रपती संभाजीनगर, जालना, हिंगोली, नांदेड, परभणी, लातूर, धाराशिव व बीड

विषय:-	मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जातीचे जात प्रमाणपत्र पात्र व्यक्तींना देण्याबाबतची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी गठित समितीस जिल्हानिहाय अंतिम अहवाल सादर करण्याबाबत.
संदर्भ:-	1.या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र 2023/सा.प्र./अस्था/मसकुजाआ/समिती-माहिती/कावी दिनांक 18/09/2023 (पहिला अहवाल बाबत) 2.या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र 2023/सा.प्र./अस्था/मसकुजाआ/समिती-माहिती/कावी दिनांक 13/10/2023 (दुसरा अहवाल बाबत)
	3. या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र 2023/सा.प्र./अस्था/मसकुजाआ/समिती-माहिती/कावी दिनांक:- 30/10/2023 (कार्यपद्धती व अंतिम अहवाल बाबत)

मराठावाड्यातील मराठा समाजास मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा, कुणबी जात प्रमाणपत्र देण्याच्या प्रक्रियेमध्ये आवश्यक व अनिवार्य निजामकालीन पुरावे, वंशावळी, शैक्षणिक पुरावे, महसूली पुरावे, निजामकाळात झालेले करार, निजामकालीन संस्थानिकांनी दिलेल्या सनदी, राष्ट्रीय दस्तावेज इत्यादी पुराव्यांची वैधानिक व प्रशासकीय तपासणी करण्याबाबत तसेच तपासणी अंती पात्र व्यक्तींना मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जात प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी शासन निर्णयान्वये मा.न्या.संदीप शिंदे (निवृत्त) यांचे अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली आहे.

समितीने प्रत्येक जिल्ह्यातील महत्वाच्या बारा विभागांच्या सन 1967 पुर्वीच्या जुन्या अभिलेख प्रकारांची तपासणी करून त्यामध्ये आढळून येणा-या कुणबी नोंदीचा अहवाल सादर करण्याचे वेळोवेळी निर्देश दिले आहेत. या अनुषंगाने समितीच्या कामाकाजासाठी आवश्यक माहिती उपलब्ध करून देण्यासाठी समितीने दिलेल्या निर्देशानुसार विविध विवरणपत्रे विहीत करून देण्यात आली होती. त्यानुसार आपणाकडून प्राप्त झालेला पहिला व दुसरा अहवाल समितीस सादर करण्यात आलेला आहे.

समितीचा विभागातील आठही जिल्ह्यांचा दौरा कार्यक्रम पार पडला असून यापुर्वी पुरविण्यात आलेल्या विवरणपत्र -1 ते 5 च्या व्यतिरिक्त विवरणपत्र -6 “कुणबी नोंदींचा गावनिहाय तपशील” हे मा.समिती अध्यक्ष यांचे निर्देशानुसार नव्याने समाविष्ट करण्यात आले

आहे. यापुर्वी पुरविण्यात आलेल्या विवरणपत्रामध्ये वेळोवेळी नव्याने काही अभिलेख प्रकारांचा समावेश करण्यात आलेला होता. त्यामुळे या सर्व अभिलेख प्रकारांचा समावेश करून अंतीम अहवालासाठी खालीलप्रमाणे 1 ते 6 विवरणपत्र यासोबत पाठविण्यात येत आहेत.

विवरणपत्र 01 — जिल्हा निहाय व अभिलेख प्रकारनिहाय तपासलेल्या व आढळून आलेल्या कुणबी नोंदींचा तपशील.

विवरणपत्र 02 — अभिलेख प्रकार निहाय भाषा, नियम/कायदा, ठेवणारा प्राधिकारी इ.बाबतचा तपशील.

विवरणपत्र 03 — सक्षम प्राधिकारी यांनी मागील 05 वर्षात दिलेल्या कुणबी, कुणबी-मराठा, मराठा-कुणबी जात प्रमाणपत्राचा तपशील.

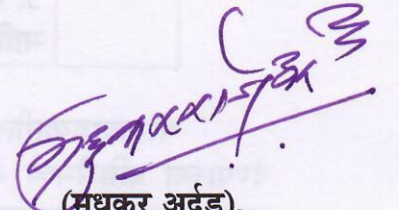
विवरणपत्र 04 — जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीने वैध अथवा अवैध ठरविलेल्या कुणबी, कुणबी-मराठा व मराठा-कुणबी जात प्रमाणपत्राचा तपशील.

विवरणपत्र 05 — तपासणी केलेल्या व आढळून आलेल्या कुणबी नोंदींचा तालुकानिहाय तपशील.

विवरणपत्र 06 — आढळून आलेल्या कुणबी नोंदींचा गावनिहाय तपशील.

जिल्हाधिकारी यांचे स्वाक्षरीतील विवरणपत्र 1 ते 6 मधील अंतिम अहवाल प्रमाणपत्रसह - 3 प्रतीत या कार्यालयास दि.09/11/2023 रोजी दुपारी 12.00 पर्यंत खास दुतामार्फत सादर करावा. आपणा कडून सादर करण्यात येणारे विवरणपत्र 01 ते 06 हे समितीच्या अहवाला सोबत परिशिष्ट म्हणून समाविष्ट करण्यात येणार असल्याने विवरणपत्रात नमूद केलेला तपशील अचूक असल्याची आपण वैयक्तीकरित्या खात्री करावी.

सोबत — अंतीम अहवालासाठी विवरणपत्र 1 ते 6

(मधुकर अर्दंड),
विभागीय आयुक्त
छत्रपती संभाजीनगर

प्रतिलिपी:-

मा. उपसचिव, समिती कक्ष, सामान्य प्रशासन विभाग मंत्रालय मुंबई यांना माहितीस्तव.

विवरणपत्र -1									
जिल्हानिहाय व अभिलेख प्रकारानिहाय तपासलेल्या व आढळून आलेल्या कुणबी नोंदींचा तपशील									
जिल्हा -									
अ.क्र.	अभिलेखे	अभिलेखांचे प्रकार	सन 1948 ते सन 1967 कालावधीचे		सन 1948 पूर्वीच्या कालावधीचे		एकुण		
			तपासलेल्या नोंदींची संख्या	कुणबी जातीच्या नोंदी आढळलेल्यांची संख्या	तपासलेल्या नोंदींची संख्या	कुणबी जातीच्या नोंदी आढळलेल्यांची संख्या	तपासलेल्या नोंदींची संख्या	कुणबी जातीच्या नोंदी आढळलेल्यांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	महसुली अभिलेखे	1. खासरा पत्रक					0	0	
		2. पाहणी पत्रक					0	0	
		3. क-पत्रक					0	0	
		4. कुळ नोंदवही					0	0	
		5. नागरीकांचे राष्ट्रीय रजिस्ट्रे सन 1951					0	0	
		6. नमुना नं.01 हक्क नोंद पत्रक					0	0	
		7. नमुना नं.02 हक्क नोंद पत्रक					0	0	
		8. 7/12 उतारा					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
2	जन्म मृत्यु नोंदी	जन्म मृत्यु नोंदी रजिस्टर (गाव नमुना 14)					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
3	शैक्षणिक अभिलेखे	1. प्रवेश निर्गम नोंदवही / जनरल रजिस्टर					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
4	अधीक्षक राज्य उत्पादन शुल्क	1. अनुज्ञप्ती नोंदवहया					0	0	
		2. मळी नोंदवही					0	0	
		3. ताडी नोंदवही					0	0	
		4. आस्थापना					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
5	कारागृह अधीक्षक	1. Register of under trial prisoners					0	0	
		2. Register showing the description etc of convictedprisoners					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
6	पोलीस विभाग	1. गाववारी					0	0	
		2. गोपनीय रजिस्टर C1, C2					0	0	
		3. क्राईम रजिस्टर					0	0	
		4. अटक पंचनामे					0	0	
		5. FIR रजिस्टर					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
6 अ	रेल्वे पोलीस विभाग	गुन्ह्याबाबतच्या नोंदी					0	0	
एकूण									
7	सह जिल्हा निबंधक तथा मुद्रांक जिल्हाधिकारी	1. खरेदीखत नोंदणी केलेले रजिस्टर							
		2. डे-बुक						0	0
		3. करार खत.						0	0
		4. साठेखत.						0	0
		5. इसार पावती.						0	0
		6. भाडे चिठ्ठी.						0	0
		7. ठोके पत्र.						0	0
		8. बटाई पत्र.						0	0
		9. दत्तक विधान.							
		10. मृत्युपत्र.						0	0
		11. इच्छापत्र.						0	0
		12. तडजोड पत्र.						0	0
		13. इतर दस्त.						0	0
एकूण			0	0	0	0	0	0	
8	भूमी अभिलेख विभाग	1. पक्काबुक						0	0
		2. शेतवार पत्रक						0	0
		3. वसुली बाकी						0	0
		4. उल्ला प्रतिबुक						0	0
		5. रिज्डीजन प्रतिबुक						0	0
		6. क्लासर रजिस्ट्रर						0	0
		7. हक्क नोंदणी पत्रक						0	0
		8. नमुना-33 (प्रतिकडील खानेसुमारी)						0	0
		9. नमुना-34						0	0
		10. टिपण बुक						0	0
एकूण			0	0	0	0	0	0	
9	जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी	माजी सैनिक निवृत्तीनंतर नोंदणीकरिता करण्यात आलेल्या कागदपत्रानुसार					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
10	जिल्हा वक्क अधिकारी	मुंतखब					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
11	सन १९६७ पूर्वीचे अधिकारी/कर्मचारी यांचे सेवा पुस्तक/सेवा अभिलेखे	सेवा पुस्तक/सेवा अभिलेखे					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
12	महानगर पालिका / नगर पालिका	शेतवार तक्ता वसूल व आमदनी (Assessment Register)					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
13	सैन्य भरती कार्यालय (छत्रपती संभाजीनगर जिल्हाचे हद्दीपावेतो)	सैन्य भरतीच्यावेळी घेतलेल्या नोंदी.					0	0	
एकूण			0	0	0	0	0	0	
एकंदरित एकूण			0	0	0	0	0	0	

विवरणपत्र -2								
अभिलेख प्रकार निहाय भाषा, नियम/कायदा, ठेवणारा प्राधिकारी इ.बाबतचा तपाशिल								
जिल्हा -								
अ.क्र.	अभिलेखे	अभिलेखांचे प्रकार	अभिलेख कोणत्या भाषेतील आहे.	आढळून आलेल्या सर्वात जुन्या अभिलेखाचे वर्ष	अभिलेख ठेवणारा प्राधिकारी (पटवारी/तलाठी/पोलीस पाटील / ग्रामसेवक इ.)	अभिलेख कोणत्या तरतूदीनुसार ठेवण्यात येत होते. (कायदा / नियम / शासन आदेश इ.)	अभिलेख सध्या कोणत्या कार्यालयाच्या अभिलेख कक्षामध्ये उपलब्ध आहे.	शेरा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महसुली अभिलेखे	1. खासरा पत्रक 2. पाहणी पत्रक 3. क-पत्रक 4. कुळ नोंदवही 5. नागरीकांचे राष्ट्रीय रजिस्ट्रे सन 1951 6. नमुना नं.01 हक्क नोंद पत्रक 7. नमुना नं.02 हक्क नोंद पत्रक 8. 7/12 उतारा						
2	जन्म मृत्यु नोंदी	जन्म मृत्यु नोंदी रजिस्टर (गाव नमुना 14)						
3	शैक्षणिक अभिलेखे	1. प्रवेश निर्गम नोंदवही / जनरल रजिस्टर						
4	अधीक्षक राज्य उत्पादन शुल्क	1. अनुज्ञप्ती नोंदवहया 2. मळी नोंदवही 3. ताडी नोंदवही 4. आस्थापना						
5	कारागृह अधीक्षक	1. Register of under trial prisoners 2. Register showing the description etc of convicted prisoners						
6	पोलीस विभाग	1. गाववारी 2. गोपनीय रजिस्टर C1, C2 3. क्राईम रजिस्टर 4. अटक पंचनामे 5. FIR रजिस्टर						
7	सह जिल्हा निबंधक तथा मुद्रांक जिल्हाधिकारी	1. खरेदीखत नोंदणी केलेले रजिस्टर 2. डे-बुक 3. करार खत. 4. साठेखत. 5. इसार पावती. 6. भाडे चिठ्ठी. 7. ठोके पत्र. 8. बटाई पत्र. 9. दत्तक विधान. 10. मृत्युपत्र. 11. इच्छापत्र. 12. तडजोड पत्र. 13. इतर दस्त.						
8	भूमी अभिलेख विभाग	1. पक्काबुक 2. शेतवार पत्रक 3. वसुली बाकी 4. उल्ला प्रतिबुक 5. रिझोजन प्रतिबुक 6. क्लासर रजिस्ट्रर 7. हक्क नोंदणी पत्रक 8. नमुना-33 (प्रतिकडील खानेसुमारी) 9. नमुना-34 10. टिपण बुक						
9	जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी	माजी सैनिक निवृत्तीनंतर नोंदणीकरिता करण्यात आलेल्या कागदपत्रानुसार						
10	जिल्हा वक्फ अधिकारी	मुंलखब						
11	सन १९६७ पुर्वीचे अधिकारी/कर्मचारी यांचे सेवा पुस्तक/सेवा अभिलेखे	सेवा पुस्तक/सेवा अभिलेखे						
12	महानगर पालिका / नगर पालिका	शेतवार तक्ता वसूल व आमदनी (Assessment Register)						
13	सैन्य भरती कार्यालय (छत्रपती संभाजीनगर जिल्हाचे हद्दीपावेतो)	सैन्य भरतीच्यावेळी घेतलेल्या नोंदी.						

स्वाक्षरी
पदनाम-----
कार्यालयाचे नाव -----

मराठवाड्यातील मराठा समाजास मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जात प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी मा.न्या.संदिप शिंदे (निवृत्त) यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या समितीस सादर करावयाची माहिती (दिनांक /11/2023 ची स्थिती)

विवरणपत्र -3

सक्षम प्राधिकारी यांनी मागील पाच वर्षात दिलेली कुणबी, कुणबी-मराठा, मराठा-कुणबी, जात प्रमाणपत्राचा तपशिल

जिल्हा -

अ.क्र	वर्ष	कुणबी/कुणबी- मराठा/मराठा- कुणबी जात प्रमाणपत्रासाठी प्राप्त अर्जाची संख्या	प्राप्त अर्जापैकी मंजूर अर्जाची संख्या	अर्ज मंजूर करण्यासाठी विचारात घेतलेला पुरावा	नामंजूर अर्जाची संख्या	अर्ज नामंजूर करण्याची कारणे	शेरा
1	2	3	4	5	6	7	8
1	सन 2018 - 19			1)			
2	सन 2019 – 20			2)			
3	सन 2020 – 21			3)			
4	सन 2021 – 22			4)			
5	सन 2022 – 23			5)			
				इत्यादी			

जिल्हाधिकारी -----

मराठवाड्यातील मराठा समाजास मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जात प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी मा.न्या.संदिप शिंदे (निवृत्त) यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या समितीस सादर करावयाची माहिती (दिनांक /11/2023 ची स्थिती)

विवरणपत्र -4

जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीने वैध अथवा अवैध ठरविलेल्या कुणबी /कुणबी-मराठा/मराठा-कुणबी जात प्रमाणपत्रांचा तपशिल

जिल्हा -

अ.क्र	कुणबी/कुणबी-मराठा/मराठा- कुणबी जात प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी प्राप्त अर्जाची संख्या	प्राप्त अर्जापैकी वैध ठरविलेली संख्या	वैध ठरविण्यासाठी विचारात घेतलेला पुरावा	अवैध ठरविलेल्या प्रमाणपत्रांची संख्या	अवैध ठरविण्याची कारणे	शेरा
1	2	3	4	5	6	7
1			1) 2) 3) 4) 5) इत्यादी		1) 2) 3) 4) 5) इत्यादी	

जिल्हाधिकारी -----

मराठवाड्यातील मराठा समाजास मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जात प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी मा.न्या.संदिप शिंदे (निवृत्त) यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या समितीस सादर करावयाची माहिती (दिनांक /11/2023 ची स्थिती)

विवरणपत्र -5

तपासणी केलेल्या व आढळून आलेल्या कुणबी नोंदींचा तालुकानिहाय तपशिल

[illegible]

मराठवाड्यातील मराठा समाजास मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जात प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी मा.न्या.संदिप शिंदे (निवृत्त) यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या समितीस सादर
करावयाची माहिती (दिनांक 11/2023 ची स्थिती)

विवरणपत्र -5

तपासणी केलेल्या व आढळून आलेल्या कुणबी नोंदींचा तालुकानिहाय तपशिल

[illegible]

मराठवाड्यातील मराठा समाजास मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जात प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी मा.न्या.संदिप शिंदे (निवृत्त) यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या समितीस सादर
करावयाची माहिती (दिनांक /11/2023 ची स्थिती)
विवरणपत्र -5

तपासणी केलेल्या व आढळून आलेल्या कुणबी नोंदींचा तालुकानिहाय तपशिल

[illegible]

मराठवाड्यातील मराठा समाजास मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जात प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी मा.न्या.संदिप शिंदे (निवृत्त) यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या समितीस सादर
करावयाची माहिती (दिनांक /11/2023 ची स्थिती)
विवरणपत्र -5

तपासणी केलेल्या व आढळून आलेल्या कुणबी नोंदींचा तालुकानिहाय तपशिल

[illegible]

अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या समितीस सादर करावयाची माहिती (दिनांक /11/2023 ची स्थिती)

विवरणपत्र - 6

आढळून आलेल्या कुणबी नोंदीचा गावनिहाय तपशिल

जिल्हा -

[illegible]

जिल्हाधिकारी -----

मा.न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त) यांच्या
अध्यक्षतेखाली गठीत समितीच्या स्वीकृत
केलेल्या पहिल्या अहवालाच्या अनुषंगाने
करावयाच्या कार्यवाहीबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : मआसु- २०२३/प्र.क्र.०३/१६-क
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ३१ ऑक्टोबर, २०२३

वाचा :

सा.प्र.वि. शा.नि.क्र. मआसु- २०२३/प्र.क्र.०३/१६-क दि. ०७ सप्टेंबर, २०२३

प्रस्तावना :

राज्याच्या मराठवाडा विभागातील मराठा समाजातील व्यक्तींना मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्यासंदर्भात संबंधित व्यक्तींनी सक्षम प्राधिकारी यांचेकडे कुणबी जातीसंदर्भात सादर केलेल्या निजामकालीन पुरावे, वंशावळी, शैक्षणिक पुरावे, महसूली पुरावे, निजामकाळात झालेले करार, निजामकालीन संस्थानिकांनी दिलेल्या सनदी, राष्ट्रीय दस्तावेज इत्यादी पुराव्यांची वैधानिक व प्रशासकीय तपासणी कशी करावी व तपासणीअंती मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जातीचे जात प्रमाणपत्र पात्र व्यक्तींना देण्याबाबतची कार्यपद्धती विहित करण्यासाठी मा.न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त) यांचे अध्यक्षतेखाली सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि. ७.९.२०२३.च्या शासन निर्णयान्वये समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

२. मा.न्यायमूर्ती श्री. संदीप शिंदे (निवृत्त) समितीने दि.११.९.२०२३, दि.१५.९.२०२३, दि.२२.९.२०२३ रोजी बैठका घेऊन जिल्हानिहाय अभिलेख तपासणी कामाचा आढावा घेतला. तसेच तपासलेल्या नोंदी बाबत शासनास अहवाल सादर करण्यासाठी मराठवाड्यातील सर्व जिल्ह्यांसाठी एकच प्रकारचा नमुना तयार करून अभिलेख्यांची तपासणी करण्याचे निर्देश समितीने संबंधित ८ जिल्हाधिकाऱ्यांना दिले होते.-

अ) महसूली अभिलेखे - खासरापत्रक, पाहणीपत्रक, क-पत्रक, कुळ नोंदवही, नागरिकांचे राष्ट्रीय रजिस्टर सन १९५१, नमुना नं.०१ हक्क नोंदपत्रक, नमुना नं.०२ हक्क नोंदपत्रक व ७/१२ उत्तर

ब) जन्म-मृत्यू रजिस्टर संबंधित अभिलेखे (गाव नमुना नं.१४)

क) शैक्षणिक अभिलेखे- प्रवेश निर्गम नोंदवही / जनरल रजिस्टर,

ड) राज्य उत्पादन शुल्क विभागाकडील अभिलेखे- अनुज्ञप्ती नोंदवही, मळी नोंदवही, ताडी नोंदवही, आस्थापना अभिलेख,

- इ) कारागृह विभागाचे अभिलेखे - रजिस्टर ऑफ अंडर ट्रायल प्रिझनर, कच्चा कैद्यांची नोंदवही,
ई) पोलीस विभागाचे अभिलेखे- गाववारी, गोपनीय रजिस्टर सी-१, सी-२, क्राईम रजिस्टर, अटक पंचनामे
व एफ आय आर रजिस्टर
उ) सह जिल्हा निबंधक तथा मुद्रांक जिल्हाधिकारी यांचेकडील अभिलेखे - खरेदीखत नोंदणी रजिस्टर,
डे बुक, करारखत, साठेखत, इसार पावती, भाडे चिठ्ठी, ठोकेपत्रक, बटाईपत्रक, दत्तकविधानपत्रक,
मृत्युपत्रक, ईच्छापत्रक, तडजोडपत्रक, इतर दस्त,
ऊ) भूमी अभिलेख विभागाचे अभिलेखे - पक्काबुक, शेतवारपत्रक, वसूली बाकी, ऊल्ला प्रतीबुक,
रिव्हीजन प्रतीबुक, क्लासर रजिस्टर व हक्क नोंदणीपत्रक,
ए) जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी यांच्याकडील अभिलेखे - माजी सैनिकांच्या नोंदी,
ऐ) जिल्हा वफक अधिकारी यांच्याकडील अभिलेखे - मुंतखब
ओ) शासकीय कर्मचा-यांचा सेवा तपशीलबाबतची अभिलेखे - सन १९६७ पूर्वीचे कर्मचा-यांचा सेवा
तपशील.
औ) जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडील अभिलेखे - वैध व अवैध प्रकरणांचा तपशील व कारणे.

३. त्यानुसार संबंधित सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांनी त्यांच्याकडील उपलब्ध अभिलेख समितीला तपासणीसाठी तयार ठेवले. त्यानुसार मा.न्यायमूर्ती श्री. संदीप शिंदे (निवृत्त) समितीने मराठवाडा विभागातील सर्व आठ जिल्ह्यांमध्ये जिल्हानिहाय बैठका घेण्याचे व आम नागरीकांकडून कुणबी नोंदी संबंधी पुरावे स्विकारण्याचे ठरवून तसा समितीचा जिल्हानिहाय दौरा कार्यक्रम तयार केला व दौऱ्याच्यावेळी त्यानुसार छत्रपती संभाजीनगर विभागातील सर्व जिल्ह्यांमध्ये विविध विभागांच्या अभिलेख्यांतील दि. ३०.१०.२०२३ पर्यंत १,७४,४५,४३२ नोंदीची तपासणी करण्यात आली असून त्यामध्ये कुणबी जातीच्या १३,४९८ नोंदी आढळून आल्या. तसेच समितीस मराठवाड्यातील आढावा बैठकीत नागरीकांनी भेटून दिलेले ४६० पुरावे सादर करण्यात आले. सदर तपासणी दरम्यान जुन्या अभिलेख्यातील बहुतांश नोंदी मोडी लिपी अथवा उर्दू भाषेतील आहेत. या सर्व नोंदीची मा.न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त) समितीने तपासणी करून दि.३०.१०.२०२३ रोजीच्या मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली मराठा आरक्षण व सुविधा मंत्रीमंडळ समितीच्या झालेल्या बैठकीत आपला पहिला अहवाल सादर केला आहे. सदर अहवाल मा.मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली मराठा आरक्षण व सुविधा मंत्रीमंडळ उपसमितीने मंत्रीमंडळ बैठकीत सादर करण्याची शिफारस केली आहे. त्यानुसार मा.मंत्रीमंडळाने मा.न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त) समितीचा पहिला अहवाल स्वीकृत केला आहे. त्या अनुषंगाने कुणबी जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्यासंदर्भात खालीलप्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय :

- अ) ज्यांच्या नोंदी मा.न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त) समितीस आढळून आल्या अशा व्यक्तींना कुणबी जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्याची कार्यवाही सक्षम प्राधिकारी यांनी सुरु करावी.
- ब) मोडी, उर्दू भाषेतील दस्तावेजाचे भाषांतर करून जतन करण्यासाठी ते डिजीटाइज व प्रमाणित करून पब्लिक डोमेनवर आणून त्या आधारे कुणबी जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्यात यावे.
- क) मा. न्यायमूर्ती श्री. संदीप शिंदे समितीस सादर करण्यात आलेले १२ विभागांचे पुरावे ग्राह्य धरण्यासाठी सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या महाराष्ट्र अनूसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातींचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम, २०१२ मध्ये सुधारणा करावी.
- ड) मा.न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त) यांच्या अहवालातील शिफारशीनुसार मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा जातीचे जात प्रमाणपत्र देण्याच्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करावा.
- इ) मा. न्यायमूर्ती दिलीप भोसले (निवृत्त), मा. न्यायमूर्ती मारोती गायकवाड (निवृत्त) आणि मा. न्यायमूर्ती संदीप शिंदे (निवृत्त) यांचे सल्लागार मंडळ स्थापन करून या सल्लागार मंडळाच्या अध्यक्षपदी मा. न्यायमूर्ती दिलीप भोसले (निवृत्त) यांच्या नेमणूकीस मान्यता देण्यात यावी. सदर सल्लागार मंडळ मा.सर्वोच्च न्यायालय, मा.उच्च न्यायालय व इतर न्यायालयात प्रलंबित असलेल्या मराठा आरक्षण संदर्भातील प्रकरणांमध्ये शासनास कायदेशीर बाबींसंदर्भात मार्गदर्शनपर सल्ला देईल.
- ई) मराठा समाजाचे सामाजिक व शैक्षणिक मागासलेपण तपासणी करण्यासाठी राज्य मागासवर्ग आयोगाला नव्याने इम्पेरीकल डाटा गोळा करण्याबाबत कळविण्यात येईल.
२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२३१०३११८५६५९४७०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

SUMANT NAMDEORAO
BHANGE

Digitally signed by SUMANT NAMDEORAO BHANGE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=SOCIAL
JUSTICE AND SPECIAL ASSISTANCE DEPARTMENT,
2.5.4.20=17b7f71196a30f5dadd3859d04bf654ed8b2dd117797293
6de56dcfe4daa38e, postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=1F81B48850CC3E5A74179F14C10EC607D89BEA302
2F75E225829CC7525E64558, cn=SUMANT NAMDEORAO BHANGE
Date: 2023.10.31 18:57:01 +05'30'

(सुमंत भांगे)
शासनाचे सचिव

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
२) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव

- ३) मा.उप मुख्यमंत्री (गृह, विधि व न्याय) यांचे सचिव
- ४) मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव
- ५) मा.सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ६) मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/ विधानसभा
- ७) सर्व विधानसभा सदस्य/ विधानपरिषद सदस्य
- ८) मा. न्यायमूर्ती दिलीप भोसले (निवृत्त)
- ९) मा. न्यायमूर्ती. मारोती गायकवाड (निवृत्त),
- १०) मा. न्यायमूर्ती श्री संदीप शिंदे (निवृत्त)
- ११) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य
- १२) अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
- १३) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा)
- १४) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद)
- १५) सर्व विभागीय आयुक्त
- १६) सर्व जिल्हाधिकारी
- १७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
- १८) आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे
- १९) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक
- २०) आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
- २१) निवडनस्ती